

Pořadové číslo: 1/2013

Vydáno dne: 3. dubna 2013

Výkladové stanovisko Energetického regulačního úřadu

vydané k problematice výroben a výrobních zdrojů elektřiny bioplynových stanic uplatňujících provozní podporu elektřiny spalováním bioplynu v bioplynových stanicích, zejména pak v souvislosti s určením kategorie bioplynových stanic v závislosti na velikosti instalovaného výkonu

Právní předpis:

Cenové rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. 4/2012 ze dne 26. listopadu 2012, kterým se stanovuje podpora pro podporované zdroje energie (dále jen „Cenové rozhodnutí“).

Ustanovení právního předpisu:

Bod 1.8. Cenového rozhodnutí.

Související právní předpisy:

§ 17 odst. 6 písm. d) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů,

§ 12 odst. 1 zákona č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie a o změně některých zákonů.

1. Účel výkladového stanoviska

(1.1.) Energetický regulační úřad jako správní orgán s působností výkonu regulace v energetických odvětvích a výkonu dozoru nad dodržováním povinností stanovených zákonem č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, vydává podle ustanovení § 17e odst. 1 písm. d) energetického zákona výkladové stanovisko k ustanovení bodu 1.8. Cenového rozhodnutí.

(1.2.) Cenové rozhodnutí v bodě 1.8. stanoví, že podpora v kategorii „*Spalování bioplynu v bioplynových stanicích*“ s datem uvedení do provozu od 1. 1. 2013 se stanovuje odlišně pro výrobní s instalovaným výkonem do 550 kW včetně a pro výrobní s instalovaným výkonem nad 550 kW, a to z důvodu odlišných měrných investičních nákladů na instalovanou jednotku výkonu.

(1.3.) V současné době se na Energetický regulační úřad obracejí výrobci s žádostí o specifikaci výrobní elektřiny z bioplynu, která doposud nebyla nikde přesně určena. Obdobně je to i s některými změnami, které jsou ve výrobních elektřiny realizovány. Z tohoto

důvodu toto stanovisko definuje charakteristiku samostatné bioplynové stanice a popisuje problematiku dělení stávajících bioplynových stanic. Dále si stanovisko bere za cíl popsat některé z hlavních změn s vysvětlením jejich dopadu na současnou výši podpory.

(1.4.) Od počátku roku 2013 se Energetický regulační úřad setkává s případy, kdy ze strany investorů dochází ke spekulativnímu jednání za účelem získání vyšší výkupní ceny nebo zeleného bonusu tím, že dojde k účelovému rozdělení jedné výrobní elektřiny na dvě výrobní elektřiny s instalovaným výkonem do 550 kW včetně, přestože k uvedenému rozdělení výrobní nenutí investora jiný relevantní důvod, než pouze možnost přiznání vyšší provozní podpory.

(1.5.) Toto jednání považuje Energetický regulační úřad za nepřijatelné a považuje tyto kroky za účelové obcházení zákona č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie a o změně některých zákonů, který v § 12 odst. 1 umožňuje Energetickému regulačnímu úřadu stanovit výkupní ceny podle velikosti instalovaného výkonu.

(1.6.) Z výše uvedených důvodů Energetický regulační úřad dále specifikuje nedílné podmínky pro určení samostatných výroben elektřiny spalováním bioplynu a další problematiku týkající se změn výrobních zdrojů a kogeneračních jednotek v bioplynových stanicích a uplatňování technologické vlastní spotřeby elektřiny z obnovitelných zdrojů.

2. Nedílné součásti bioplynové stanice pro vymezení výše podpory podle instalovaného výkonu

(2.1.) Samostatné bioplynové stanice s datem uvedení do provozu od 1. 1. 2013, mezi kterými je vzdálenost menší než 1000 m, považuje Energetický regulační úřad za samostatnou výrobní elektřinu z bioplynu, pokud splňuje zejména všechny následující podmínky:

- **výrobna je vymezena samostatným stavebním řízením a samostatným kolaudačním rozhodnutím,**
- **výrobna má samostatný fermentor i plynojem** – samostatným fermentorem a plynojemem se rozumí technologický celek, který je svou velikostí optimalizován pro výrobu bioplynu ve výrobně elektřiny dle instalovaného výkonu kogenerační jednotky,
- **výrobna má samostatný systém dávkování vstupních substrátů,**
- **výrobna má samostatnou kogenerační jednotku,**
- **výrobna má samostatné měření elektřiny a tepla,**
- **výrobna uplatňuje samostatnou vlastní technologickou spotřebu elektřiny a tepla pro každou výrobní/každý výrobní zdroj elektřiny,**
- **výrobna zahrnuje samostatný transformátor a je samostatně připojena k distribuční nebo přenosové soustavě,**
- **výrobna využívá pro výrobu elektřiny pouze bioplyn vyrobený v této konkrétní bioplynové stanici,**
- **zachování principu samostatných zařízení pro celý proces od výroby bioplynu až po výrobu elektřiny včetně vyžití tepla,**

- všechny výše vyjmenované součásti bioplynové stanice provozuje jeden držitel licence na výrobu elektřiny s nárokem na podporu podle bodu 1.8. Cenového rozhodnutí č. 4/2012,
- výrobná má vlastní samostatné stavební objekty pro výše uvedené technologie bioplynové stanice,
- ochranná pásma samostatných výroben se nesmí překrývat.

(2.2.) V případě, že vzdálenost dvou sousedních bioplynových stanic, přičemž alespoň jedna z nich byla uvedena do provozu od 1. 1. 2013, je menší než 1000 m, bude Energetický regulační úřad při kontrolách a ve správních řízeních podrobně posuzovat, zda se v konkrétní situaci nejedná o účelové obcházení zákona č. 165/2012 Sb. s možným dopadem na provozní podporu obou bioplynových stanic.

3. Změna a rozšíření bioplynové stanice

3.1. Změna výkonu stávajícího výrobního zdroje elektřiny softwarovou úpravou řídicího systému kogenerační jednotky

(3.1.1.) Změna výkonu stávajícího výrobního zdroje elektřiny softwarovou úpravou řídicího systému kogenerační jednotky, při které dochází pouze k optimalizaci výkonu/výroby stávajícího režimu provozování kogenerační jednotky, nedochází z pohledu Energetického regulačního úřadu k rekonstrukci ani modernizaci podle ustanovení § 12 odst. 1 písm. b) zákona č. 165/2012 Sb., tudíž tato optimalizace nebude mít dopad na datum uvedení výrobní do provozu. Podmínky softwarové úpravy jsou následující:

- k navýšení/snížení instalovaného výkonu dochází pouze softwarovou optimalizací řídicího systému kogenerační jednotky bez změny jakékoliv jiné části technologického zařízení bioplynové stanice,
- jedná se o původní kogenerační jednotku, která byla uvedena do provozu při uvedení výrobní/výrobního zdroje elektřiny do provozu,
- k navýšení/snížení instalovaného výkonu původní kogenerační jednotky dojde pouze jednou po dobu životnosti původní kogenerační jednotky.

(3.1.2.) Pro výrobní/výrobní zdroje elektřiny uvedené do provozu od 1. 1. 2013 včetně platí, že v případě, kdy dojde softwarovou optimalizací řídicího systému kogenerační jednotky ke změně instalovaného výkonu, který je určující pro přiznání odlišné výše podpory, je přiznána výrobně/výrobnímu zdroji elektřiny výše podpory odpovídající novému instalovanému výkonu výrobní elektřiny, který je současně nutné upravit v licenci.

3.2. Instalace nového výrobního zdroje elektřiny

(3.2.1.) V případě dodatečné instalace nového výrobního zdroje elektřiny nebo více výrobních zdrojů elektřiny ke stávajícímu provozovanému výrobnímu zdroji elektřiny je potřeba postupovat v souladu s ustanovením 1.4. Cenového rozhodnutí. Zásadní je pak skutečnost, že na nově instalovaný výrobní zdroj elektřiny se vztahují nové podmínky pro přiznání výše podpory, které jsou v platnosti v době uvedení nového výrobního zdroje elektřiny do provozu.

- a) V případě, že instalací nového výrobního zdroje elektřiny ve stejném roce, jako je rok uvedení výrobní do provozu, dojde k překročení hranice instalovaného výkonu

výrobní elektřiny rozhodného pro přiznání podpory, bude celé výrobně elektřiny (všem zdrojům) přiznána výše podpory dle instalovaného výkonu výrobní elektřiny a platného cenového rozhodnutí. (Př.: V případě rozšíření instalovaného výkonu výrobní elektřiny z bioplynu (uvedené do provozu v roce 2013) uvedením nového výrobního zdroje elektřiny do provozu v témže roce dojde k překročení hranice instalovaného výkonu výrobní elektřiny 550 kW, bude všem výrobním zdrojům elektřiny přiznána podpora v kategorii výrobní elektřiny s instalovaným výkonem nad 550 kW.)

- b) V případě, že instalací nového výrobního zdroje elektřiny v roce jiném, než je rok uvedení výrobní do provozu, dojde k překročení hranice instalovaného výkonu výrobní elektřiny rozhodného pro přiznání podpory, bude novému výrobnímu zdroji elektřiny přiznána výše podpory podle instalovaného výkonu výrobní elektřiny a platného cenového rozhodnutí. (Př.: V případě rozšíření instalovaného výkonu výrobní elektřiny z bioplynu (uvedené do provozu před rokem 2013), která v roce 2013 při uvedení do provozu nového výrobního zdroje elektřiny převyšší instalovaný výkon výrobní elektřiny 550 kW, bude novému výrobnímu zdroji elektřiny, při zachování podmínek bodu 1. 4. Cenového rozhodnutí, přiznána podpora v kategorii výrobní elektřiny s instalovaným výkonem nad 550 kW.)

3.3. Výměna stávající kogenerační jednotky bez nutnosti zásahu do ostatních částí technologie

(3.3.1.) Výměna stávající kogenerační jednotky bez změny instalovaného výkonu

Pokud v rámci výrobní elektřiny dojde k výměně kogenerační jednotky, aniž by došlo ke změně instalovaného výkonu bioplynové stanice, je na tuto výměnu pohlíženo jako na běžnou obnovu bez možného dopadu na datum uvedení výrobní/výrobního zdroje elektřiny do provozu v souladu s ustanovení § 12 odst. 1 písm. b) zákona č. 165/2012 Sb.

(3.3.2.) Výměna stávající kogenerační jednotky za kogenerační jednotku s vyšším instalovaným výkonem

Při nahrazení kogenerační jednotky za kogenerační jednotku s instalovaným výkonem vyšším než měla původní kogenerační jednotka, není v takovém případě možné zajistit samostatné měření podle bodu 1.4. Cenového rozhodnutí a z toho důvodu je možné uplatňovat za celý výrobní zdroj elektřiny pouze nejnižší výši podpory při výběru z více možných podpor.

(3.3.3.) Výměna stávající kogenerační jednotky za kogenerační jednotku s nižším instalovaným výkonem

V případě nahrazení kogenerační jednotky za kogenerační jednotku s instalovaným výkonem nižším než měla původní kogenerační jednotka, nemá tato skutečnost dopad do již přiznané kategorie podpory, pokud nedojde k překročení hranice instalovaného výkonu výrobní elektřiny rozhodného pro přiznání odlišné výše podpory. V takovém případě je pro přiznání výše podpory vyměněné kogenerační jednotky rozhodný instalovaný výkon celé výrobní.

3.4. Rekonstrukce / modernizace výrobní

(3.4.1.) Zákon č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie a o změně některých zákonů, v ustanovení § 12 odst. 1 písm. b) stanoví, že za uvedení výrobní elektřiny do

provozu se považuje též ukončení rekonstrukce technologické části stávající výrobní elektřiny, nebo ukončení modernizace, zvyšující technickou a ekologickou úroveň stávající výrobní elektřiny na úroveň srovnatelnou s nově zřizovanými výrobny elektřiny. Pokud se tedy výrobce rozhodne přistoupit k obměně technologické části výrobní, je třeba upozornit na skutečnost, že taková obměna či výměna jednotlivých technologických částí výrobní může být posouzena jako rekonstrukce či modernizace výrobní ve smyslu ustanovení § 6 odst. 1 písm. b) zákona č. 180/2005 Sb., nebo ve smyslu ustanovení § 12 odst. 1 písm. b) zákona č. 165/2012 Sb., se všemi důsledky s takovým posouzením spojenými.

(3.4.2.) Výrobní bude v důsledku provedené rekonstrukce či modernizace ve smyslu výše uvedených zákonných ustanovení považována za novou výrobní s novým datem uvedení do provozu s dopadem do výše podpory a délky trvání práva na podporu.

(3.4.3.) Za rekonstrukci či modernizaci podle ustanovení § 12 odst. 1 písm. b) zákona č. 165/2012 Sb. může být také považováno nahrazení jedné kogenerační jednotky různým počtem kogeneračních jednotek nebo naopak; nebo výměna kogenerační jednotky, která vyvolává změnu části technologie, a to bez ohledu, zda tyto změny mají dopad na instalovaný výkon výrobní (provozovny).

4. Povinnost oznámení veškerých změn podmínek pro udělení licence

(4.1.) Podle ustanovení § 9 odst. 1 energetického zákona je výrobce povinen neprodleně oznámit Energetickému regulačnímu úřadu změny podmínek pro udělení licence podle ustanovení § 5 tohoto zákona a všechny změny týkající se údajů a dokladů, které jsou stanoveny jako náležitosti žádosti o udělení licence podle § 7 energetického zákona, předložit o nich doklady a požádat o změnu rozhodnutí o udělení licence. Podle ustanovení § 7 odst. 4 písm. d) energetického zákona platí, že žadatel o udělení licence je povinen k žádosti přiložit doklady prokazující finanční a technické předpoklady, tj. mj. rovněž revizní zprávu, kterou se prokazuje splnění technických předpokladů pro výkon licencované činnosti.

(4.2.) Pokud výrobce přistoupí k obměně technologie (bez ohledu na to, zda dojde ke změně stávajícího instalovaného výkonu výrobní či nikoli), je povinen současně nechat zpracovat revizním technikem novou revizní zprávu, která by měla osvědčit, že takto upravené energetické zařízení je schopno provozu. Bylo-li splnění technických předpokladů pro výkon licencované činnosti ověřeno novou revizní zprávou, došlo ke změně dokladů prokazujících technické předpoklady podle ustanovení § 7 energetického zákona a je dán důvod pro oznámení takové změny Energetickému regulačnímu úřadu podle ustanovení § 9 odst. 1 energetického zákona, a to bez ohledu na skutečnost, že předložení nové revizní zprávy Energetickému regulačnímu úřadu nemusí mít vliv na stávající rozhodnutí o udělení licence (zejm. pokud nedochází ke změně ve výši instalovaného výkonu výrobní). V některých případech může mít zásah do technologických celků bioplynové stanice dopad mimo jiné také do smlouvy o připojení.

5. Spalování bioplynu v kogenerační jednotce se vznětovými motory se vstřikem zapalovacího paliva jiného než je bioplyn

(5.1.) Ustanovení § 3 odst. 1 písm. b) vyhlášky č. 477/2012 Sb., o stanovení druhů a parametrů podporovaných obnovitelných zdrojů pro výrobu elektřiny, tepla nebo biometanu a o stanovení a uchovávání dokumentů, stanoví, že je možné použít jiné palivo pouze v případě, že se jedná o zažehnutí nezbytným množstvím jiného paliva.

(5.2.) Cenová rozhodnutí stanovují, že podpora pro bioplynové stanice je určena pro kategorii „*Spalování bioplynu v bioplynových stanicích*“. Pro tento způsob výroby elektřiny není stanovena žádná kategorie umožňující spoluspalování a není tedy možné nárokovat provozní podporu na spoluspalování bioplynu s jiným palivem. Z toho důvodu je při vykazování množství elektřiny vyrobené spalováním bioplynu v bioplynových stanicích nutné odečíst množství elektřiny připadající na energetický podíl jiného použitého paliva než je bioplyn. Tyto podmínky se vztahují na všechny (nové i stávající) výrobní a výrobní zdroje elektřiny, neboť není možné na část elektřiny vyrobené z jiného zdroje než je bioplyn uplatňovat podporu na výrobu elektřiny z bioplynu a zároveň není možné v bioplynové stanici uplatňovat podporu na jiný obnovitelný zdroj energie než je bioplyn.

(5.3.) Oprávněnost nároku na podporu výroby elektřiny spalováním bioplynu v bioplynových stanicích dokládá výrobce průkazným doložením množství a energetické hodnoty použitých paliv vstupujících do procesu výroby elektřiny z bioplynu.

6. Technologická vlastní spotřeba elektřiny z obnovitelných zdrojů

(6.1.) Splňuje-li jeden či více výrobních zdrojů elektřiny v rámci jedné výrobní elektřiny podmínky pro uplatnění odlišných výší podpory, může být technologická vlastní spotřeba elektřiny z obnovitelných zdrojů uplatňována pouze jedním z následujících způsobů:

- a) poměrově pro každý výrobní zdroj elektřiny dle množství vyrobené elektřiny jednotlivými zdroji,
- b) pouze u výrobního zdroje výrobní elektřiny s nejvyšší výší podpory elektřiny pro obnovitelné zdroje.

7. Závěr

(7.1.) Energetický regulační úřad doporučuje držitelům licence na výrobu elektřinou postupovat v souladu s tímto výkladovým stanoviskem.

(7.2.) Energetický regulační úřad postupuje podle tohoto výkladového stanoviska ode dne jeho vyhlášení s výjimkou bodu 5.3. tohoto stanoviska. Podle bodu 5.3. tohoto stanoviska postupuje Energetický regulační úřad od 1. 6. 2013 včetně.